

Udruga Terra
Uski prolaz 11, 51000 Rijeka
E-mail: info@udrugaterra.hr
Tel: 051 337 400

OIB: 29551185037
Krešimirova 12, 51000 Rijeka
Web: www.udrugaterra.hr
Fax: 051 323 715

U Rijeci, 12.02.2019.

Pravila postupanja u zaštiti djece (Child Protection Policy)

Cilj ovog dokumenta jest prikaz pravila zakonski, stručno i etički utemeljene prakse u Udruzi Terra, s ciljem zaštite djece i mladih (osobe starije od 12 i mlađe od 18 godina) kod izloženosti nasilju, zlostavljanju i zanemarivanju ili u riziku, a u njihovom najboljem interesu.

Temelji se:

- na važećim zakonskim propisima u RH i Konvenciji o pravima djeteta
- na relevantnim spoznajama o svim oblicima zlostavljanja (tjelesnom, seksualnom, emocionalnom), zanemarivanja i izloženosti obiteljskom i vršnjačkom nasilju kod djece i mladih kao i posljedicama po djecu.
- na stručnim spoznajama o traumatizaciji djece i mladih te spoznajama temeljenim na dokazima o tretmanskome/terapijskom radu s traumatiziranom djecom, mladima i njihovim obiteljima.

Udruga Terra (u daljnjem tekstu: Udruga) je neprofitna, nevladina organizacija osnovana 1998. godine inicijativom skupine stručnih djelatnika (liječnika, pedagoga, psihologa, socijalnih radnika), tada uključenih u rad različitih lokalnih dionika (Crveni križ, Klinički bolnički centar u Rijeci) te inozemnih organizacija (IFRC, UNHCR). Nakon prvobitnih aktivnosti usmjerenih pružanju podrške izbjeglicama, Udruga postepeno mijenja svoj fokus djelovanja te razvija nove aktivnosti.

Djelovanje Udruge osim što je usmjereno na uspostavljanje odnosa uzajamnog povjerenja i pružanja pomoći ovisnicima i povremenim konzumentima opojnih droga koji nisu adekvatno obuhvaćeni zdravstvenim i socijalnim mjerama postojećih ustanova i službi, kao i smanjenja štete nastale

konzumiranjem opojnih droga, također razvija i programe Savjetovališta koji nude izvaninstitucionalni tretman djece i mladih koji pokazuju neka od rizičnih ponašanja te individualizirani tretman psiholoških poteškoća koji će doprinijeti očuvanju mentalnog zdravlja djece, mladih te njihovih obitelji.

Udruga putem savjetovanja, edukacije i psiho-socijalne podrške radi na smanjenju socijalne isključenosti i unapređenju zdravlja ranjivih i marginaliziranih skupina društva. Svojim djelovanjem doprinosi razvoju civilnog društva i zajednice u kojoj svaki pojedinac može ostvariti svoja prava i razviti se u odgovornog i utjecajnog sudionika.

Misija Udruge je promicanje ideje humanosti i filantropije kroz rad s ranjivim i marginaliziranim skupinama ljudi, s ciljem razvoja civilnog društva i zajednice u kojoj svaki pojedinac može ostvariti svoja prava i razviti se u odgovornog i utjecajnog sudionika društva.

Vizija Udruge je društvo bez stigme.

Djelatnosti Udruge provode se na temelju postojećih zakonskih propisa i profesionalnih standarda, iskustva i prakse te suradnje s drugim institucijama sustava na temelju čega je svakom djetetu osiguran individualizirani pristup u najefikasnijem i najhumanijem rješavanju njegovih poteškoća.

Važeći zakonski propisi u Republici Hrvatskoj na kojima se temelji rad Udruge su slijedeći:

- Konvencija o pravima djeteta, te drugi propisi i protokoli koji utvrđuju načine postupanja u kontaktu s djecom, kao i pozitivna iskustva drugih organizacija i ustanova u radu s djecom,
- Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava,
- Ustav RH, te niz zakona koji se bave ovim područjem (Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Obiteljski zakon, Kazneni zakon, Zakon o psihološkoj djelatnosti, Zakon o zaštiti osobnih podataka),
- Zakon o udrugama i Statut Udruge,
- Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja koji određuje standardizirane postupke u zaštiti žrtava seksualnog zlostavljanja za sve stručnjake raznih profila iz raznih ustanova,
- Protokol Vlade Republike Hrvatske o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece,

- Protokol Vlade Republike Hrvatske o postupanju u slučaju nasilja u obitelji,
- Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja,
- Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije,
- Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela.

Svrha Udruge u vidu zaštite djece i mladih:

- osigurati učinkovitu, pravovremenu i dobro koordiniranu podršku traumatiziranoj djeci, mladima i njihovim obiteljima,
- osigurati poštovanje najboljeg interesa djeteta i mladih,
- promicanje prava djeteta i mladih,
- osigurati zaštitne mjere protiv zlostavljanja, a kroz prepoznavanje, educiranje i reagiranje na zlostavljanja i zanemarivanja djece i mladih, kao i sprječavanje nasilja nad djecom i mladima, u skladu sa zakonom.

Savjetodavni i terapijski rad

U Savjetovalištu Udruge osigurava se specijalizirani timski pristup djeci i mladima s psihološkim poteškoćama. Multidisciplinarni tim Savjetovališta čine: psiholozi, psihoterapeuti, psihijatar i pravnik. Timskim stručnim radom djeci i mladima se pristupa koristeći specifična znanja i vještine svakog stručnjaka, rad se odvija kroz multidisciplinarnost, koordiniran je radi što veće dobrobiti djece i mladih te svaki od stručnjaka neposredno ili posredno doprinosi kvalitetnijoj dijagnostici i određivanju tretmana sukladno individualnim potrebama svakog korisnika.

U tretmanu s djecom i mladima koriste se najučinkovitije metode i terapijski pristupi temeljeni na principima kibernetike i sistemske terapije. U tretman djece i mladih uključen je i roditelj/skrbnik kroz savjetodavni rad, budući se pokazalo da je podrška obitelji i bliskih osoba djeci i mladima zaštitni faktor prvog reda.

Ukoliko se već pri prvom kontaktu s djecom i mladima utvrdi izloženost istih aktualnoj opasnosti, kao i moguća nezaštićenost izvan prostora Savjetovališta, stručnjak odmah uspostavlja kontakt s nadležnim institucijama (Centar za socijalnu skrb, policija) radi hitnosti postupanju zaštiti djece i mladih.

Ponekad je neophodno donošenje određenih mjera od strane nadležnog Centra za socijalnu skrb ili sudskih odluka, kako bi se djeci i mladima pružila potrebna zaštita te stvorili sigurni i stabilni uvjeti za njihovo uključivanje u primjereni tretman. Nerijetko je suradnja potrebna i zato što roditelji odbijaju uključiti se u tretman ili savjetovanje, naročito kad zanemaruju vlastitu ulogu i roditeljsku odgovornost.

Imajući u vidu sve zakonske propise, smjernice i dobrobit djece i mladih Udruga je donijela Pravilnik o politici zaštite djece u Udruzi Terra.

Ovi postulati, kao i poštivanje zakonskih te profesionalnih standarda vrijede i odnose se na pravila ponašanja i djelovanja odraslih, odnosno svog zaposlenog osoblja, vanjskih suradnika i volontera Udruge, prema djeci i mladima. Politika sadrži principe i vrijednosti koji trebaju biti evidentni u radu s djecom i mladima te navodi oblike ponašanja koji se smatraju poželjnima i prihvatljivima, kao i ona koja su apsolutno nepoželjna i neprihvatljiva.

Cilj Politike o zaštiti djece:

- izraziti opredijeljenost za poštivanje Konvencije UN-a o pravima djeteta jer posvećenost dječjim pravima znači i posvećenost zaštiti djece, uključujući i mlade,
- pružiti zaposlenom osoblju, volonterima i vanjskim suradnicima smjernice za efikasniji i sigurniji rad s djecom i mladima,
- preventivno utjecati na zaštitu djece i mladih s kojom se radi,
- osmisliti i ostvariti projekte i programe sigurne za djecu i mlade,
- sigurno voditi događanja i aktivnosti za djecu i mlade,
- osigurati dobru praksu prilikom korištenja medija i
- prijaviti zloupotrebu djece i mlade u zajednici.

Vrijednosti i principi u radu s djecom i mladima:

- osiguravanje sigurnosti, zdravlja i dobrobiti djeteta i mladih,
- poštivanje dječjih prava propisanih Konvencijom UN-a o pravima djeteta te rad na njihovoj promociji, zaštiti i unaprjeđenju, uključujući i mlade,
- zaštita djece i mladih od bilo kojeg oblika izrabljivanja i zlostavljanja,

- slušanje i uzimanje u obzir mišljenja djece i mladih,
- sudjelovanje i doprinos djece i mladih koja su korisnici bilo koje usluge ili ciljna grupa projekta koji se provodi unutar Udruge razvoju aktivnosti,
- čuvanje i unaprjeđivanje interesa djeteta i mladih,
- sprječavanje diskriminacije, isključivanja ili marginalizacije djece i mladih po bilo kojem osnovu,
- osiguravanje da partneri s kojima Udruga radi i surađuje poštuju i zadovoljavaju minimalne standarde zaštite djece i mladih u svojim programima,
- poštivanje privatnosti djeteta i mladih te povjerljivosti svih podataka,
- sve aktivnosti, akcije moraju biti vođene načelom najboljeg interesa za djecu i mlade.

Načini ostvarivanja vrijednosti i principa:

- uvijek raditi u interesu djeteta i mladih poštujući njihovu individualnost i različitost i gledajući ih s pozitivnog aspekta,
- u svakoj prilici se prema djetetu i mladima odnositi s poštovanjem i uvažavanjem njihovih potreba,
- raditi na zaštiti i unaprjeđenju prava djeteta propisanih Konvencijom UN-a o pravima djeteta, uključujući i mlade,
- cijeniti i uvažavati njihovo mišljenje i stavove,
- raditi s djecom i mladima s ciljem zadovoljavanja njihovih potreba i jačanja njihovih kapaciteta i sposobnosti te razvijati njihove potencijale,
- razumijevati djecu i mlade u kontekstu u kojem žive,
- djelovati u partnerstvu s roditeljima/starateljima i stručnim suradnicima kako bi se osigurala, zaštitila i unaprijedila prava djece i mladih,
- dati na potpisivanje izjave o povjerljivosti informacija i upoznati ih s Politikom o zaštiti djece svom zaposlenom osoblju, volonterima i vanjskim suradnicima,
- ne ostavljati osoblje, volontere i vanjske suradnike nasamo s djecom i mladima bez mogućnosti da ih vide ostali prisutni te ne dopuštati da provode previše vremena nasamo s djetetom i mladima, osim ako je to potrebno iz profesionalnih razloga.

Politika o zaštiti djece Udruge pokriva četiri područja:

1. Politiku organizacije
2. Osobe
3. Postupke
4. Odgovornost

1. Politika organizacije

Udruga razvija politiku koja opisuje zalaganje na sprječavanju i odgovarajućem reagiranju na štetu koja se nanosi djeci i mladima.

Udruga se zalaže za sigurnost sve djece i mladih bez obzira na sposobnosti, etničku pripadnost, vjeru, spola, seksualnost i kulturu. Svi projekti i programi s kojima djeca i mladi dolaze u kontakte ili koji utječu bilo izravno bilo neizravno moraju biti osmišljeni i provedeni na način da opasnost od štete prema djeci i mladima bude svedena na minimum. Projekt siguran za djecu i mlade mora osigurati da se vodi računa o okruženju, kontekstu i utjecaju na djecu, mlade i zajednicu s kojom su vezani.

Politika se odnosi na prava na zaštitu djece i mladih od zlostavljanja i iskorištavanja navedena u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

Politika je odobrena od strane Izvršnog odbora Udruge, a odnosi se na sve zaposlenike, volontere i vanjske suradnike organizacije.

Politika o zaštiti djece objavljena je na web stranici Udruge.

Predsjednik Udruge ima posebnu odgovornost za nadzor nad provedbom politike.

2. Osobe

Udruga određuje jasno odgovornost i očekivanja svojih zaposlenika, volontera i vanjskih suradnika u radu s djecom i mladima.

Zaposlene osobe, volonteri i vanjski suradnici moraju:

- poštovati Etički kodeks svoje struke,
- biti svjesni situacija koje mogu dovesti do rizika i rukovoditi se istim,
- planirati i organizirati mjesto rada i sam rad tako da se čim više umanje rizici,
- biti transparentni u radu s djecom i mladima,
- osigurati otvorenu i ugodnu atmosferu kako bi sporna pitanja ili zabrinutost bila iznesena i raspravljena,
- osigurati osjećaj otvorenosti između osoblja, volontera i vanjskih suradnika da potencijalno zlostavljачko ponašanje ne bi prošlo neopaženo,
- razgovarati s djecom i mladima o njihovim kontaktima s osobljem, volonterima i vanjskim suradnicima i ohrabriti ih da iznesu svoju zabrinutost,
- osnažiti djecu i mlade: razgovarati s njima o njihovim pravima i obvezama, prihvatljivom i neprihvatljivom ponašanju i tome što oni mogu učiniti da bi riješili problem,
- brižno voditi računa o zaštiti privatnosti djece, mladih i njihovih obitelji u pohrani i čuvanju dokumentacije
- poštivati izjavu o povjerljivosti podataka i Politiku o zaštiti djeteta Udruge, osim u slučajevima potrebe zaštite prava djece i mladih, o čemu se obavještavaju i djeca, mladi i obitelji sukladno zakonu.

Zaposlene osobe, volonteri i vanjski suradnici nikada ne smiju:

- udariti ili na bilo koji način fizički napasti ili zlostavljati djecu i mlade,
- razviti fizičke ili seksualne odnose s djecom i mladima,
- razviti s djecom i mladima odnose koji bi na bilo koji način mogli biti uvrjedljivi ili smatrani kao iskorištavanje,
- postupati na bilo koji način koji bi mogao biti smatran zloupotrebom ili koji bi djecu i mlade mogao dovesti u rizik da budu zlostavljani,
- koristiti neprijemeren jezik, davati prijedloge ili nuditi savjete koji su neprikladni, neugodni ili uvrjedljivi,
- fizički se ponašati na način koji je nepristojan ili seksualno provokativan,

- bez nadzora u svojoj kući preko noći ugostiti djecu i/ili mlade s kojom rade,
- raditi za djecu i mlade poslove osobne prirode koje bi oni sami mogli učiniti,
- sudjelovati u ponašanjima djece i mladih koja se smatraju ilegalnima, nesigurnima ili se smatraju zlostavljanjem,
- postupati s namjerom da se postidi, ponizi, omalovaži ili degradira djecu i/ili mlade ili na drugi način izvršiti bilo kakav oblik emocionalnog zlostavljanja,
- diskriminirati, isključiti ili marginalizirati, pokazati drugačije postupanje ili naklonost prema pojedinoj djeci i/ili mladima,
- spavati u istoj sobi ili krevetu s djecom i/ili mladima s kojim rade osim ako to nije u najboljem interesu djece i/ili mladih ili se drugačije ne može organizirati.

3. Postupci

Udruga stvara za dijete i mlade sigurno okruženje kroz primjenu postupaka očuvanja sigurnosti djece i mladih koje se primjenjuju u Udruzi. Misao vodilja je da je sigurnost djece i mladih uvijek najvažnija briga. Svaka tvrdnja ili zabrinutost u vezi zlostavljanja djeteta i/ili mladih mora biti tretirana ozbiljno.

Poštivanje navedenih pravila ponašanja će se omogućiti tako što će:

- mjere za sigurnost djece i mladih biti sastavni dio postojećih procesa i sustava (strateško planiranje, budžetiranje, zapošljavanje, upravljanje programom ciklusa, upravljanjem učinka, nabava, sporazuma s partnerima i suradnicima, sustav upravljanja i slično),
- informacije za djecu, mlade i roditelje o načinima pravne zaštite, socijalne skrbi, ustanova i udruga biti dostupne na jednom mjestu,
- zaposleno osoblje, volonteri i vanjski suradnici potpisati izjavu o povjerljivosti podataka,
- zaposleno osoblje, volonteri, vanjski suradnici i partneri biti upoznati s Politikom o zaštiti djeteta i potpisati poštivanje iste, te prije početka rada upoznati se s propisima od važnosti za rad u Udruzi, kao i aktima iste te načinom obavljanja djelatnosti,
- procedura zapošljavanja i uključivanja u volonterske aktivnosti ujedno uključivati i provjeru prikladnosti za rad s djecom i mladima, dio čega će biti i provjera podataka iz kaznene evidencije pri Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske,

- zaposleno osoblje, volonteri i vanjski suradnici dobiti upute i informacije gdje i kako mogu prijaviti mogućnost zlostavljanja i iskorištavanja djece i mladih te
- djelovati u partnerstvu s roditeljima/starateljima, stručnim radnicima i partnerima da bi se osigurala zaštita djece i mladih.

4. Odgovornost

Udruga prati, razmatra i preispituje svoje mjere sigurnosti na način da se provođenje politika i procedura zaštite djece i mladih redovito prati. Napredak, izvođenje i naučene lekcije su prenesene ključnim dionicima (upravno vijeće i vanjska ili neovisna tijela gdje je relevantno) i uključene su u godišnja izvješća organizacija.

Učenje iz praktičnih slučajeva/iskustava utječe na kontrolu politike i promjene mjera sigurnosti djece i mladih.

Udruga mora provoditi jednom godišnje unutarnju reviziju uz pomoć samo revizijskog alata kako bi se provjerio napredak u postizanju sigurnosti djece i mladih.

Politike i prakse se pregledavaju u redovitim razmacima i službeno se ocjenjuju od strane vanjskog evaluatora/revizora svake tri godine.

Za udruhu Terra
Potpredsjednica udruge
Ariana Lučev

